

הרב והתלמיד

מאת יוסף שיפורא

סבו, שעליו הוא מתייחס, הב"ח (ר' יואל סירקיש'יפה), אשר אף הוא רצה לעלות לארץ-ישראל ולא עלה בידו, הוא היבר "בית חדש", אך לא בנה בית חדש בארץ-ישראל.

דבר שלא זכה לו הב"ח — זכה לו חברו, שלמד אתו תורה אצל הגאון ר' שלמה בר' ליביש אב"ד בלובלין — השל"ה הקדוש. לדברי ריו, ארץ העמים טמאה היא לישי ראל וגם תפילה שישראל מתפללים בה אינה עולה למרומים. הוא עלה לארץ ונשא ביסוריה ואף ישב ב" מעצר, מירושלים הגיע לצפת ומ" קום מנהחתו בטבריה. לבניו אחריו ציוה לדור בירושלים, כי שם כל טוב, לא חסר דבר". וכה הם דבריו לבית ישראל: "צריך כל איש ישראל לחבב את ארץ-ישראל ול" בוא אליה מאפסי ארץ בתשוקה גדולה כבן אל חיק אמו". וכה ר' ישעיה הורביץ והוא נקרא על שם ספרו השל"ה (שני לוחות הברית) הקדוש — קדושה של אהבת ארץ-ישראל.

דבר שלא זכה לו בימיו נכד הב"ח, זכה לו בימינו חברו ותל" מידו, יוצא גזע הסידי הב"ד, אשר קיים ומקיים בחייו ובנפשו את דבר הראשון לבית הב"ד, בעל "התניא" — "לעורר את האהבה הישנה והיבת ארץ-הקדושה להיות כרספי אים מקרב איש ולב עמוק", ומכיון שכל דיבוריו ומעשיו הם ברוח נדיבה, ביד סלאה ורהבה בריבוי אחרי ריבוי מדי שנה בש" נה", זכה להיות "הולך ועולה למעלה ראש".

ועל כל זכויותיו הרבות, שיעמ" דו לולמן שזר ביום ויבהרו כנשיא ישראל, ודאי העמוד לו גם זכות רבו הגדול והנערץ נחמן סירקין, נכד הב"ח וחווה הגאולה השלימה

מארכס ועל כך שקל למטרפסיה מאת י. ה. ברנר, אשר פסק את פסוקו על מארכס: "גורלו אינו בגורלנו וחלקו אינו עמנו". בשמעו את דברי סירקין יצא רובשוב להגן על תורת ברוכב — גניסתי בכל חום נעורי לבאר את פירושי אני למושב הברוכובי של הפרוג" גוזה ההיסטורית".

סירקין לא גילה תרעומת מול דבריו של רובשוב. אדרבא, הוא הזמין אותו לטיול-ערב; בטיוול זה ובטיולים שבאו אחריו דיבר סיר" קין והור ודיבר ב.הערצה עצומה על נוסאי חזן הגאולה האנושית בישראל"; וכאילו להדגים את ההוכן העמוק של פירושו לסוציא" ליזם, פירש סירקין לפני רובשוב באתר מערבי-הטיולים "את ערכה הפיוטי ותכנה הסוציאלי הנשגב של תפילת שמונה-עשרה של ראש השנה". את דבריו הפירוש ליוה בניגון המסורתי של תפילה נשגבה זו.

ובשעת רצון ותפילה זו גילה הרב לתלמידו ממאוריו נפשו הס" מורים — וכך אמר לו: "אינני יודע אם החברים יסכימו לכך, אבל אילו התחשבו ברצוני, הייתי מציע להם, שעם הקמת הריבופליקה ה" סוציאליסטית העברית בארץ-י" ראל יבהרו לפרזידנס הראשון — ב", — אני הלא הייתי הראשון בקרבנו שדיברתי על מדינה יהודית סוציאליסטית"...

ולנימוק הפוליטי-רעיוני הוסף, אחרי רגע של שתיקה, נימוק נוסף של יחוס אבות: — "ואני הלא גם נכד הב"ח"...

2

המדינה היהודית לא קמה בימיו של סירקין, הוא לא זכה לבס הנשיאות וגם לא זכה לעלות לא"רץ ולהיות בה, כשם שלא זכה

עם בהירתו של ולמן שזר כנשיא המדינה ראוי לספר סיפור על הלום נשיאות ישראל של מורו ורבו נחמן סירקין ז"ל, הסיפור בא אלינו מפיו ומעטו של ז. שזר עצמו.

היה זה בשנת 1919, בוועידה העולמית הרביעית של "פועלי" ציון". סירקין בא אל הוועידה כראש משלחת המפלגה בארצות-הברית, זה שנים שהתנער מסטיית הסריטוריאליזם והוא כולו נלהב לבנין המדינה היהודית הסוציא" ליסטית בארץ-ישראל, אשר ראה אותה בעיני רוחו והנה היא מוק" מה וחולכת; בווער באש הסוציא" ליזם היהודי המקורי, הנביאי" משיחי וחולם חלום תחיית העברית כלשון משוחפת לעולם כולו ה" מתחדש ושואף לשלוט-אמת בין עם לעם ובין אדם לאדם.

השקפת-עולמו של סירקין הייתה רחוקה מהסוציאליזם הכווציאלי" דמוקרטי וגם מהמארכסיזם בפירוד שו הברוכוביסטי כרחוק ארץ-הנ" ביאים, לשונם וחזונם, מהארץ בו גולד המארכסיזם, לשונו וטיבוכו הדיאלקטיים, בנאמו בוועידה, ב" מעוף חזונו על תקות התקומה הסוציאליסטית של העולם", לא גמנע סירקין משלות את היציו בתיאוריה של ברוכוב והלעיג על ה"פרוצס הסטייני" — "כאילו כולו לא בא אלא לאסוד את ההלוציות". זלמן רובשוב (שזר של היום), הצעיר והסוער, אשר בהתלהבותו כי רבה וביקוד"אשו דילג על ניגוי דים ואיחה סחירות-נפש והטלים בין אידיאולוגיות, היה נרעש מני" תוחו המעמיק של סירקין, אך עם זאת נלהב גם לתורתו של ברוכוב. באותה שנה נתפרסמה חוברתו של רובשוב על מארכס ויחסו אל היהדות, בה חיפש גם יהדות בתוך